

II. Plan pracy dydaktycznej dla przedmiotu edukacja europejska

1. Dla klas europejskich

Przykładowy plan pracy dydaktycznej (rozkład materiału nauczania) dla 32 godzin przeznaczonych na realizację ścieżki edukacja europejska w klasach europejskich.

Numer lekcji	Temat	Cel ogólny lekcji	Materiał nauczania (zakres treści)	Środki dydaktyczne	Uwagi (wskazówki dla nauczyciela)
1.	Zróżnicowanie geograficzne Europy	Poznanie przestrzeni geograficznej Europy.	Położenie i granice Europy. Regiony geograficzne. Zróżnicowanie ludności, języków.	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, rozdz. 1, – rocznik statystyczny, – atlas geograficzny, – mapy ściennie: ogólnogeograficzne i tematyczne Europy. 	Praca w grupach na podstawie środków dydaktycznych.
2.	Zróżnicowanie kulturowe Europy	Poznanie zróżnicowania kulturowego Europy.	Zróżnicowanie religii. Dziedzictwo kulturowe kontynentu.	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, rozdz. 1, – atlas geograficzny, – zdjęcia, ryciny przykładowych zabytków i dzieł sztuki europejskiej. 	Praca w grupach na podstawie środków dydaktycznych.
3.	Idea integracji europejskiej w perspektywie historycznej	Poznanie integracji europejskiej w perspektywie historycznej.	Imperium Rzymskie. Idea wspólnej Europy w średniowieczu. Epoka napoleońska. Europa po I wojnie światowej. Integracja Europy po II wojnie światowej – początki Unii Europejskiej.	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, rozdz. 2, – mapy historyczne Europy, – mapa polityczna Europy. 	Praca indywidualna z podręcznikiem polegająca na wyodrębnieniu najważniejszych wydarzeń historycznych sprzyjających dążeniom integracyjnym.
4.	Udział Polski i Polaków w budowaniu jednoczącej się Europy	Poznanie roli Polski i Polaków w budowaniu jednoczącej się Europy w perspektywie historycznej.	Idea integracji w rozważaniach myślicieli. Synod kościelny w Gnieźnie. Polska za Jagiellonów. Udział Polaków w procesie integracji europejskiej.	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, rozdz. 2, – informacje przygotowane przez uczniów (zjazd gnieźnieński, Paweł Włodkowic, Mikołaj Kopernik, unia polsko-litewska, Adam Czartowski). 	Praca w grupach na podstawie materiałów przygotowanych przez uczniów, poprzedzona krótkim wykładem.

					ryski, Władysław Sikorski, Józef Retinger).	
5.	Geneza i rozwój Unii Europejskiej	Poznanie koncepcji i etapów powstawania zjednoczonej Europy.	Geneza i rozwój Unii Europejskiej. Filary współpracy Unii Europejskiej. Od Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali do obecnej Unii Europejskiej.	Koncepcje przyszłej zjednoczonej Europy. Ojcowie zjednoczonej Europy. Filary współpracy Unii Europejskiej. Od Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali do obecnej Unii Europejskiej.	– podręcznik, rozdz. 3, – mapa Rozwój terytorialny Unii Europejskiej.	Lekcja prowadzona w formie dyskusji dotyczącej historycznych koncepcji zjednoczenia. Praca z mapą Rozwój terytorialny Unii Europejskiej.
6.	Institucje Unii Europejskiej	Poznanie zadań poszczególnych instytucji.	Geneza instytucji europejskich. Zadania głównych instytucji UE (Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Trybunału Obrachunkowego).	Geneza instytucji europejskich. Zadania głównych instytucji UE (Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Trybunału Obrachunkowego).	– podręcznik, rozdz. 4, – materiały informacyjne o instytucjach.	Lekcja prowadzona na podstawie zebranych portfolio dotyczących poszczególnych instytucji.
7.	Organy pomocnicze Wspólnot Europejskich	Poznanie wzajemnych zależności poszczególnych instytucji. Poznanie roli organów pomocniczych.	Zależności między instytucjami Unii Europejskiej. Zadania organów pomocniczych (Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionalnego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego, wybranych agencji Unii Europejskiej).	Zależności między instytucjami Unii Europejskiej. Zadania organów pomocniczych (Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionalnego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego, wybranych agencji Unii Europejskiej).	– podręcznik, rozdz. 5, – materiały informacyjne o organach pomocniczych Wspólnot Europejskich.	Lekcja prowadzona na podstawie zebranych portfolio dotyczących organów pomocniczych.
8.	Procedury prawne w Unii Europejskiej	Poznanie zasad tworzenia prawa i procedur decyzyjnych w Unii Europejskiej.	Prawo pierwotne. Prawo wtórne. Porozumienia międzynarodowe. Procedury podejmowania decyzji w Unii Europejskiej (procedura konsultacji, procedura zgody). Znaczenie Konstytucji europejskiej.	Prawo pierwotne. Prawo wtórne. Porozumienia międzynarodowe. Procedury podejmowania decyzji w Unii Europejskiej (procedura konsultacji, procedura zgody). Znaczenie Konstytucji europejskiej.	– podręcznik, rozdz. 6, – przykładowe fragmenty aktów prawnych.	Lekcja w formie dyskusji na temat aktualnie wydanych aktów prawnych.

Numer lekcji	Temat	Cel ogólny lekcji	Materiał nauczania (zakres treści)	Środki dydaktyczne	Uwagi (wskazówki dla nauczyciela)
9.	Budżet Unii Europejskiej	Poznanie zasad tworzenia i roli budżetu Unii Europejskiej.	Zasady konstrukcji budżetu. Źródła dochodów. Struktura wydatków. Udział Polski w budżecie.	– podręcznik, rozdz. 7.	Praca oparta na analizie danych liczbowych i diagramów.
10.	Gospodarka Unii Europejskiej	Poznanie etapów i zasad integracji gospodarczej i walutowej.	Historia integracji gospodarczej w Europie. Etapy integracji gospodarczej. Międzynarodowe ugrupowania gospodarcze. Swobody wspólnego rynku. Historia integracji walutowej. Koszty i korzyści wprowadzenia euro.	– podręcznik, rozdz. 8, – atlas geograficzny.	Lekcja w formie analizy SWOT dotyczącej celowości integracji gospodarczej.
11.	Jednolity rynek pracy	Poznanie zasad polityki zatrudnienia oraz zasad zatrudniania Polaków w Unii Europejskiej.	Zasady polityki zatrudnienia. Instrumenty polityki zatrudnienia. Ochrona zdrowia i ochrona konsumenta w Unii Europejskiej.	– podręcznik, rozdz. 9, – informacje prasowe o możliwości zatrudniania Polaków w Unii Europejskiej.	Debata na temat polityki zatrudnienia w UE oraz szans Polaków na europejskim rynku pracy.
12.	Znaczenie wspólnej polityki rolnej	Poznanie zasad i konieczności ochrony rynku rolnego.	Cele wspólnej polityki rolnej. Instrumenty polityki. Reformy rolnictwa. Nowy europejski model rolnictwa. Zmiany w rolnictwie w aspekcie rozszerzenia UE.	– podręcznik, rozdz. 10, – rocznik statystyczny.	Praca oparta na porównaniu rolnictwa w krajach UE.
13.	Założenia polityki gospodarczej, przemysłowej i ochrony konkurencji	Poznanie konieczności współpracy krajów członkowskich w wybranych dziedzinach.	Zasady polityki gospodarczej i przemysłowej. Metody ochrony konkurencji. Walka z korupcją. Znaczenie systemu certyfikacji.	– podręcznik, rozdz. 11.	Praca oparta na prezentacjach przygotowanych przez uczniów założeń poszczególnych polityk.

14.	Polityka regionalna i spójności	Uświadomienie uczniom konieczności usunięcia dysproporcji w rozwoju gospodarczym i społecznym regionów UE.	Rozwój polityki regionalnej. Zasady polityki regionalnej. Przeznaczenie funduszy strukturalnych. Współpraca transgraniczna – euroregiony.	– podręcznik, rozdz. 12, – atlas geograficzny.	Praca oparta na wyszukiwaniu najbogatszych i najbiedniejszych regionów Unii Europejskiej.
15.	Europejska polityka ochrony środowiska	Poznanie konieczności współpracy krajów członkowskich na rzecz ochrony środowiska.	Programy działań w dziedzinie ochrony środowiska. Ochrona powietrza, wód, gospodarka odpadami, walka z hałasem. Instrumenty polityki. Zobowiązania Polski w zakresie ochrony środowiska.	– podręcznik, rozdz. 13, – rocznik statystyczny, dane dotyczące stanu środowiska naturalnego w poszczególnych państwach członkowskich.	Praca oparta na dyskusji dotyczącej korzyści płynących z założeń polityki ochrony środowiska.
16.	Prawa i obowiązki obywateli państw Unii Europejskiej	Poznanie praw obywatelskich w Unii Europejskiej.	Ochrona praw obywatelskich. Obowiązki obywatelskie. Prawa obywateli UE.	– podręcznik, rozdz. 14, – fragmenty tekstu Karty Praw Podstawowych.	Lekcja oparta na symulacji zachowań obywateli w sytuacjach problemowych w aspekcie korzystania z praw obywatelskich.
17.	Sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne	Poznanie celów polityki w zakresie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.	Znaczenie Układu z Schengen. Zasady współpracy policyjnej i sądowej. Zobowiązania Polski w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.	– podręcznik, rozdz. 15, – fragmenty tekstu Karty Praw Podstawowych.	Praca oparta na wyszukiwaniu korzyści wynikających ze współpracy w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.
18.	Miejsce Polski w zjednoczonej Europie	Poznanie roli i miejsca Polski w zjednoczonej Europie.	Polska w organizacjach europejskich. Relacje Polski z sąsiadami. Warunki członkostwa Polski w Unii Europejskiej.	– podręcznik, rozdz. 16, – atlas geograficzny.	Lekcja prowadzona w formie dyskusji kierowanej przez nauczyciela.
19.	Proces integracji Polski z Unią Europejską	Poznanie zasad i warunków przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.	Układ europejski i kryteriaopenhaskie. Przedakcesyjne programy i działania rządu polskiego.	– podręcznik, rozdz. 17, – fragmenty Traktatu akcesyjnego.	Lekcja prowadzona w formie symulacji dotyczących warunków członkostwa Polski w UE.

Numer lekcji	Temat	Cel ogólny lekcji	Materiał nauczania (zakres treści)	Środki dydaktyczne	Uwagi (wskazówki dla nauczyciela)
20.	Opinia publiczna i ugrupowania polityczne	Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności postaw i poglądów obywateli innych narodów.	Historia negocjacji akcesyjnych. Warunki członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Stereotypy i uprzedzenia. Źródła informacji europejskiej. Ogólnoeuropejskie ugrupowania polityczne.	– podręcznik, rozdz. 18, – doniesienia prasowe.	Prowadzenie zajęć na podstawie technik plastycznych na przykład prezentacji prac plastycznych przedstawiających obywateli poszczególnych państw w niestereotypowych dla nich sytuacjach.
21.	Programy i fundusze unijne dostępne dla Polski	Poznanie podstawowych rodzajów funduszy dostępnych dla Polaków i możliwości ich wykorzystania.	Rodzaje funduszy przedakcesyjnych. Zasady korzystania z funduszy Unii Europejskiej. Możliwości i przykłady wykorzystania funduszy przez Polskę.	– podręcznik, rozdz. 19.	Pokazanie we własnym regionie przykładów inwestycji, działań finansowanych ze środków UE oraz korzyści płynących z ich realizacji.
22.	Możliwości wykorzystania środków unijnych we własnym regionie.	Poznanie podstawowych rodzajów funduszy dostępnych dla Polaków i możliwości ich wykorzystania.	Możliwości i przykłady wykorzystania funduszy przez Polskę. Zasady ubiegania się o środki UE.	– podręcznik, rozdz. 19, – przykładowy wniosek o dofinansowanie ze środków UE.	Praca metodą projektu dotyczącego możliwości wykorzystania funduszy i programów UE. Wyszukiwanie nowych możliwości wykorzystania funduszy.
23.	Programy przeznaczone dla młodzieży	Poznanie możliwości nawiązania współpracy z młodzieżą z innych państw europejskich.	Rola młodzieży w Unii Europejskiej. Systemy edukacyjne w Europie. Uznawanie świadectw i dyplomów. Programy młodzieżowe i edukacyjne UE. Polityka badań naukowych.	– podręcznik, rozdz. 20, – informatory o programach młodzieżowych.	Praca oparta na wyszukiwaniu korzyści płynących ze współpracy międzynarodowej młodzieży.

24.	Programy przeznaczone dla młodzieży	Poznanie możliwości nawiązania współpracy z młodzieżą z innych państw europejskich.	Zasady opracowania projektu. Możliwości korzystania z programów przeznaczonych dla młodzieży.	- podręcznik, rozdz. 20, - informatory o programach młodzieżowych.	Praca nad pomysłem projektu międzynarodowej współpracy młodzieży.
25.	Elementy kultury europejskiej	Poznanie podstaw kultury europejskiej.	Filary kultury europejskiej. Europejskie szlaki kulturowe. Patroni Europy. Symbole Europy (flaga, godło, hymn, Dzień Europy, dewiza europejska).	- podręcznik, rozdz. 21, - nagranie i tekst hymnu Unii Europejskiej, - atlas geograficzny i historyczny.	Lekcja prowadzona w formie wykładu odwołującego się map historycznych i geograficznych. Zakończenie lekcji hymnem Unii Europejskiej.
26.	Polityka kulturalna i wyznaniowa	Poznanie zasad i celów polityki kulturalnej i wyznaniowej.	Programy kulturalne UE. Inicjatywa: Europejskie Miasta Kultury. Mniejszości narodowe i językowe. Kościoły w UE.	- podręcznik, rozdz. 22, - atlas geograficzny i historyczny.	Lekcja prowadzona w formie dramy. Zwrócenie uwagi na dążenia do zachowania różnorodności kulturowej i językowej w UE.
27.	Bezpieczeństwo Europy	Poznanie zachowania zasad bezpieczeństwa w Europie.	Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa. Organizacje i systemy bezpieczeństwa europejskiego (NATO, KBWE-OBWE, Partnerstwo dla Pokoju). Konflikty w Europie. Problem terroryzmu w Europie.	- podręcznik, rozdz. 23, - doniesienia prasowe dotyczące konfliktów w Europie.	Lekcja prowadzona w formie dyskusji na temat roli organizacji polityczno-wojskowych w rozwiązywaniu konfliktów.
28.	Koncepcje przyszłości Europy	Poznanie różnych koncepcji przyszłości Europy.	Rola Konwentu do spraw Przyszłości Europy. Koncepcje przyszłej zjednoczonej Europy. Rola papieża Jana Pawła II w budowaniu przyszłości Europy.	- podręcznik, rozdz. 24.	Lekcja prowadzona w formie debaty dotyczącej przyszłości Europy.

Numer lekcji	Temat	Cel ogólny lekcji	Materiał nauczania (zakres treści)	Środki dydaktyczne	Uwagi (wskazówki dla nauczyciela)
29.	Korzyści i koszty członkostwa Polski w Unii Europejskiej (jednostka dwugodzinna – część I)	Kształcenie umiejętności krytycznej oceny korzyści i kosztów wynikających z funkcjonowania Polski w Unii Europejskiej.	Mocne i słabe strony Polski: polityczne, ekonomiczne, społeczno-kulturowe.	– podręcznik, rozdz. 25.	Lekcja w formie analizy SWOT – określenie mocnych i słabych stron Polski w kontekście integracji europejskiej.
30.	Korzyści i koszty członkostwa Polski w Unii Europejskiej (jednostka dwugodzinna – część II)	Kształcenie umiejętności krytycznej oceny korzyści i kosztów wynikających z funkcjonowania Polski w Unii Europejskiej.	Szanse, korzyści i koszty, zagrożenia: polityczne, ekonomiczne, społeczno-kulturowe.	– podręcznik, rozdz. 25.	Lekcja w formie analizy SWOT – określenie mocnych i słabych stron Polski w kontekście integracji europejskiej.
31.	Cechy państw Unii Europejskiej (jednostka dwugodzinna – część I)	Poznanie cech wyróżniających poszczególne kraje Unii Europejskiej.	Położenie państwa. Mapy konturowe Europy i państwa europejskich.	– mapa Europy, – atlas geograficzny, – leksykon państw europejskich.	Krótka prezentacja materiałów przygotowanych przez uczniów w formie portfolio dotyczących państw Unii Europejskiej.
32.	Cechy państw Unii Europejskiej (jednostka dwugodzinna – część II)	Poznanie cech wyróżniających poszczególne kraje Unii Europejskiej.	Położenie państwa. Mapy konturowe Europy i państw europejskich.	– mapa Europy, – atlas geograficzny, – leksykon państw europejskich.	Lekcja prowadzona w formie gry dydaktycznej na podstawie przygotowanych przez uczniów materiałów dotyczących państw Unii Europejskiej (można wykorzystać gry ze stron internetowych Centrum Informacji Europejskiej).

2. Dla realizujących ścieżkę w ramach przydzielonych godzin

Przykładowy plan pracy dydaktycznej (rozkład materiału nauczania) dla 16 godzin przeznaczonych na realizację ścieżki edukacyjnej europejskiej (1 godz. tygodniowo).

Numer lekcji	Temat	Cel ogólny lekcji	Materiał nauczania (zakres treści)	Środki dydaktyczne	Uwagi (wskazówki dla nauczyciela)
1.	Zróżnicowanie geograficzne i kulturowe Europy	Poznanie przestrzeni geograficznej i kulturowej Europy.	Położenie i granice Europy. Regiony geograficzne. Zróżnicowanie ludności, języków i religii. Dziedzictwo kulturowe kontynentu.	– podręcznik, rozdz. 1, – rocznik statystyczny, – atlas geograficzny, – mapy ściennie – ogólnogeograficzne i tematyczne Europy.	Praca w grupach na podstawie środków dydaktycznych.
2.	Idea integracji europejskiej – geneza i rozwój Unii Europejskiej	Poznanie integracji europejskiej w perspektywie historycznej.	Od Imperium Rzymskiego do Unii Europejskiej. Udział Polski i Polaków w budowaniu jednoczącej się Europy. Rozwój Unii Europejskiej.	– podręcznik, rozdz. 2 i 3, – mapy historyczne Europy, – mapa polityczna Europy.	Praca indywidualna z podręcznikiem polegająca na wyodrębnieniu najważniejszych wydarzeń historycznych sprzyjających dążeniom integracyjnym.
3.	Instytucje Unii Europejskiej	Poznanie zasad funkcjonowania Unii Europejskiej.	Geneza instytucji europejskich. Zadania głównych instytucji UE (Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Trybunału Obrachunkowego). Zadania organów pomocniczych.	– podręcznik, rozdz. 4 i 5, – materiały informacyjne o instytucjach, na przykład Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej.	Lekcja prowadzona na podstawie zebranych portfolio dotyczących poszczególnych instytucji.
4.	Prawo i budżet Unii Europejskiej	Poznanie zasad tworzenia i roli prawa i budżetu Unii Europejskiej.	Prawo pierwotne i wtórne. Procedury podejmowania decyzji w Unii Europejskiej. Znaczenie Konstytucji europejskiej. Zasady konstrukcji budżetu. Źródła dochodów. Struktura wydatków. Udział Polski w budżecie.	– podręcznik, rozdz. 6 i 7, – przykładowe fragmenty aktów prawnych.	Lekcja w formie dyskusji na temat aktualnie wydanych aktów prawnych. Praca oparta na analizie danych liczbowych i diagramów.

Numer lekcji	Temat	Cel ogólny lekcji	Materiał nauczania (zakres treści)	Środki dydaktyczne	Uwagi (wskazówki dla nauczyciela)
5.	Gospodarka Unii Europejskiej	Poznanie etapów oraz zasad integracji gospodarczej i walutowej.	Historia integracji gospodarczej w Europie. Etapy integracji gospodarczej. Swobody wspólnego rynku. Koszty i korzyści wprowadzenia euro.	– podręcznik, rozdz. 8, – atlas geograficzny.	Lekcja w formie analizy SWOT dotyczącej celowości integracji gospodarczej.
6.	Jednolity rynek pracy	Poznanie zasad polityki zatrudnienia oraz zasad zatrudniania Polaków w Unii Europejskiej.	Zasady polityki zatrudnienia. Instrumenty polityki zatrudnienia. Ochrona zdrowia i ochrona konsumenta w Unii Europejskiej.	– podręcznik, rozdz. 9, – informacje prasowe o możliwości zatrudniania Polaków w Unii Europejskiej.	Deбата na temat polityki zatrudnienia w UE oraz szans Polaków na europejskim rynku pracy.
7.	Wybrane wspólne polityki Unii Europejskiej	Poznanie konieczności współpracy krajów członkowskich w wybranych dziedzinach.	Zasady i instrumenty wspólnej polityki rolnej. Założenia polityki gospodarczej, ochrony konkurencji, przemysłowej, regionalnej, ochrony środowiska.	– podręcznik, rozdz. 10, 11, 12, 13.	Praca oparta na prezentacjach przygotowanych przez uczniów złożeń poszczególnych polityk.
8.	Prawa i obowiązki obywateli państw Unii Europejskiej	Poznanie praw obywatelskich w Unii Europejskiej.	Ochrona praw obywatelskich. Obowiązki obywatelskie. Znaczenie układu z Schengen. Współpraca policji.	– podręcznik, rozdz. 14, 15, – fragmenty tekstu Karty Praw Podstawowych.	Lekcja oparta na symulacji zachowań obywateli w sytuacjach problemowych w aspekcie korzystania z praw obywatelskich.
9.	Miejsce Polski w zjednoczonej Europie	Poznanie roli i miejsca Polski w zjednoczonej Europie.	Polska w organizacjach europejskich. Relacje Polski z sąsiadami. Warunki członkostwa Polski w Unii Europejskiej.	– podręcznik, rozdz. 16, 17.	Lekcja prowadzona w formie dyskusji kierowanej przez nauczyciela.
10.	Opinia publiczna i ugrupowania polityczne	Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności postaw i poglądów obywateli innych narodów.	Stereotypy i uprzedzenia. Źródła informacji europejskiej. Ogólnoeuropejskie ugrupowania polityczne.	– podręcznik, rozdz. 18, – doniesienia prasowe.	Prowadzenie zajęć z użyciem technik plastycznych, na przykład prezentacja prac plastycznych przedstawiająca obywateli poszczególnych państw w niestereotypowych dla nich sytuacjach.

11.	Fundusze unijne dostępne dla Polski	Poznanie podstawowych rodzajów funduszy dostępnych dla Polaków i możliwości ich wykorzystania.	Rodzaje funduszy przedakcesyjnych. Zasady korzystania z funduszy Unii Europejskiej. Możliwości i przykłady wykorzystania funduszy przez Polskę.	- podręcznik, rozdz. 19.	Pokazanie we własnym regionie konkretnych przykładów inwestycji, działań finansowanych ze środków UE. Wyszukiwanie nowych możliwości wykorzystania funduszy.
12.	Programy przeznaczone dla młodzieży	Poznanie możliwości nawiązania współpracy z młodzieżą z innych państw europejskich.	Rola młodzieży w Unii Europejskiej. Systemy edukacyjne w Europie. Możliwości korzystania z programów przeznaczonych dla młodzieży. Polityka badań naukowych.	- podręcznik, rozdz. 20.	Praca nad pomysłem projektu współpracy międzynarodowej młodzieży.
13.	Elementy kultury europejskiej	Poznanie podstaw kultury europejskiej.	Filary kultury europejskiej. Europejskie szlaki kulturowe. Patroni Europy. Symbole Europy. Polityka kulturalna i wyznacznictwo Unii Europejskiej.	- podręcznik, rozdz. 21, 22, - nagranie i tekst hymnu Unii Europejskiej, - atlas geograficzny i historyczny.	Lekcja prowadzona w formie wykładu odwołującego się do map historycznych i geograficznych. Zakończenie lekcji hymnem Unii Europejskiej.
14.	Bezpieczeństwo i przyszość Europy	Poznanie zachowania zasad bezpieczeństwa w Europie. Poznanie różnych koncepcji przyszości Europy.	Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa. Organizacje i systemy bezpieczeństwa europejskiego. Problem terroryzmu w Europie. Różne koncepcje przyszości Europy.	- podręcznik, rozdz. 23, 24, - doniesienia prasowe dotyczące konfliktów w Europie.	Lekcja prowadzona w formie dyskusji na temat roli organizacji polityczno-wojskowych w rozwiązywaniu konfliktów i przyszości Europy.
15.	Korzyści i koszty członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Kształcenie umiejętności krytycznej oceny korzyści i kosztów wynikających z funkcjonowania Polski w realiach Unii Europejskiej.	Korzyści i koszty: polityczne, ekonomiczne, społeczno-kulturowe.	- podręcznik, rozdz. 25.	Lekcja w formie analizy SWOT dotyczącej korzyści i kosztów związanych z integracją europejską.

Numer lekcji	Temat	Cel ogólny lekcji	Materiał nauczania (zakres treści)	Środki dydaktyczne	Uwagi (wskazówki dla nauczyciela)
16.	Cechy państw Unii Europejskiej	Poznanie cech wyróżniających poszczególne kraje Unii Europejskiej.	Położenie państwa. Mapy konturowe Europy i państw europejskich.	<ul style="list-style-type: none"> – mapa Europy, – atlas geograficzny, – leksykon państw europejskich. 	Lekcja prowadzona w formie gry dydaktycznej na podstawie przygotowanych przez uczniów materiałów dotyczących państw Unii Europejskiej (np. gry ze stron internetowych Centrum Informacji Europejskiej).